

HEIMILI

MIDVIKUDAGUR 19. JÚNÍ 2019

Heimili

Gísli Már Gíslason fræðir fólk um pöddulíf í Elliðaárdal í kvöld. MYND/KRISTINN INGVARSSON

Kakkalakkur ekki æskilegir á heimilum

Gísli Már Gíslason skordýrasérfræðingur fræðir fólk um heim skordýranna í Elliðaárdal í kvöld. Hann segir skordýrategundum á Íslandi hafa fjölgað um um það bil 400 á þeim 40 árum sem hann hefur kennt skordýrafræði. ➔2

Doktor.is

- Fræðsla
- Ráðgjöf
- Forvarnir

Framhald af forsiðu →

Sandra Guðrún
Guðmundsdóttir
sandragudrun@frettabladid.is

Gísli segir skordýraáhuga sinn hafa kviknað vegna þess að hann hafi alla tíð haft áhuga á vistfræði. Hann fór því í nám í sjávarvistfræði að loknu BS-prófi. Þegar hann byrjaði í doktorsnámi segist hann hafa farið yfir í vatnalíf fræði og það hafi verið tilviljun sem réði því að skordýr urðu fyrir valinu.

„Þau eru langfjölliðuðust af þeim dýrategundum sem lifa í og við vötn. Ef þú tekur Mývatn sem dæmi þá getur þéttleikinn á botninum þar verið 100.000 á fermetra. Í Laxá í Suður-Þingeyjarsýslu höfum við mælt upp í 300.000 bitmýslirfur á fermetra,“ segir Gísli.

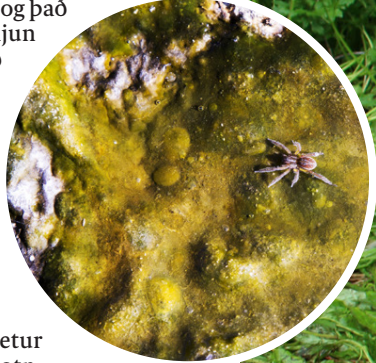
Skordýr eru aðalfæða fugla og fiska í íslenskum vötnum. Gísli segir að 70% fæðu urriðans í Laxá í Suður-Þingeyjarsýslu séu bitmýslirfur. Það er því ljóst að þær eru mjög mikilvægar fyrir lífríkið.

„Fiskistofnar Mývatns sveiflast með fæðuframboði mýs. Þó þeir éti líka krabbaflær og annað,“ segir Gísli. „Skordýr eru undirstaða mjög margs, þau eru til dæmis undirstaða mófuglalífs, þetta eru allt skordýraætur.“

Gísli er sérfræðingur í vatna-skordýrum en segist vita ýmislegt um önnur skordýr enda hafi hann kennt skordýrafræði í yfir 40 ár. Hann segir skordýrategundum hér á landi hafa fjölgað mikið á þeim tíma og hann á von á því að fjölgunin verði meiri.

„Það eru komnar humlutegundir sem ekki voru áður. Það eru rauðhumla, garðhumla og húsumla til viðbótar við móhumluna sem var fyrir. Þetta eru allt

Laugakönguló
lifir á norður-
hveli jarðar
MYND/KRISTINN
INGVARSSON

Skordýraskoðun er fyrir alla fjölskylduna. MYND/JÓN ÖRN GUÐBJARTSSON

Það eru alltaf að berast ný skordýr sem verða húsdýr. Þau koma yfirleitt með matvöru og eru oftast ekki hættuleg.

„Síðan hafa bæst við þó nokkuð margar geitungategundir. Holugeitungur var fyrsti geitungurinn í Reykjavík og nágrenni svona upp

hunnagsflugur,“ segir Gísli.

Þödduskoðun með viðsjá. MYND/JÓN ÖRN GUÐBJARTSSON

Gísli er sérfræðingur í vatnaskordýrum. MYND/KRISTINN INGVARSSON

úr 1970. Núna eru geitungategundirnar orðnar sex, þetta verður fólk vart við, jafnvel óttast þetta.“

Á von á moskítóflugum til Íslands

Gísli segir að vatnaskordýrum fjölgi einnig en þekktasta dæmið er lúsmýið. „Ég spái því að með auknum lofthita, sem er þó sveiflukenndur, muni skordýrum hér fjölga verulega. Þau skordýr sem hafast við í heitari löndum eru að færa sig norður á bóginn. Ég á von á því að moskítóflugur slæði

sér hingað til lands fyrr eða síðar.“

Skordýrin berast hingað með vindum. Vorflugategundum, sem eru á stærð við fiðrildi, hefur fjölgað úr 10 í 12 á þeim tíma sem Gísli hefur rannsakað þær. „Við höfum fylgst með hvað þær eru lengi að berast um landið, ég fann fyrri tegundina 1974 þegar ég var í doktorsnámi. Þá var hún bundin við Austfirði og Norðausturland. Núna hefur þessi tegund náð því að dreifa sér um allt land. Dreifingarhraðinn eru 7-10 km á ári.“

Á fjórum árum hefur lúsmýið sem upprunalega fannst í Kjósinni dreift sér um Borgarfjarðarhéruð, höfuðborgarsvæðið og austur í Biskupstungur og Gísli segir allt benda til þess að það muni dreifa sér um allt land.

Gísli segir að óþarfi sé að hræðast að þessar nýju tegundir berist heim til fólks. „Það eru alltaf að berast ný skordýr sem verða húsdýr, þau koma yfirleitt með matvöru. Sérstaklega mjöli og öðru slíku. Yfirleitt eru þessi skordýr ekki hættuleg. En það er allt í lagi að hafa varann á. Sumt er ekkert æskilegt að hafa í híbýlum sínum eins og kakkalakka, það kemur mikil lykt af þeim.“

Gísli segir þrjár tegundir kakkalakka orðnar landlægar hér á landi, en þær hafa takmarkaða útbreiðslu.

Í Elliðaárdalnum í kvöld verður hægt að veiða skordýr og skoða þau í viðsjám. Gísli verður á staðnum ásamt fleiri líffræðingum frá Háskóla Íslands til að fræða fólk um dýrin sem það veiðir.

„Við hittumst við gömlu rafstöðina klukkan 18.00. Við sitjum við borð með viðsjár þannig að þeir sem safna skordýrunum geta skoðað þau betur með stækkun. Við komum með háfa og skálar sem fólk getur skoðað skordýrin í en það er gott ef fólk kemur með krukku að heiman til að safna skordýrunum saman,“ segir Gísli.

„Skordýrin veidast þarna í kjarrinu og við bakka Elliðaánnu. Við leggjum til að krakkarnir velti við steinum en þá kemur ýmislegt í ljós eins og járnsmiðir og bjöllur og annað sem þau geta veitt.“

Skordýraskoðunin er hluti af samstarfsverkefni Ferðafélags Íslands, Ferðafélaga unga fólksins, Háskóla Íslands og Háskóla unga fólksins, Með fróðleik í fararnesti. Gísli hefur verið með, sem hluta af verkefninu, kræklingagöngur í Hvalfirði sem er nú orðin að fjöruferð í Gróttu, skordýraskoðunina og í ágúst verður sveppaferð. Skordýraskoðunin ásamt hinum ferðunum er hugsuð fyrir alla fjölskylduna.

„Krakkarnir hafa mikinn áhuga á þessu,“ segir Gísli. „En svo kemur fullorðin fólk með, foreldrar og aðrir aðstandendur.“

TÍSKUDAGAR

20%
AFSLÁTTUR

Tískan

Skipholtí 21 | Sími 551 0770

www.tiskan.is

B/A/S/L/E/R MaxMara BRAX

LEGSTEINAR

Í MIKLU ÚRVALI

GRANÍT
STEINAR

Helluhrauni 2, Hafnarfirði
544 5100 – granitsteinar.is

Smáauglýsingar

550 5055

Afgreiðsla smáauglýsinga og simi er opin alla virka daga frá 9-16
Netfang: smaar@frettabladid.is

Bílar & Farartæki

Suzuki mótörhjól. Komdu og kíktu við í sýningarsal Suzuki. Ýmislegt spennandi til, sjón er sögu ríkarí.

SUZUKI
Skeifunni 17, 108 Reykjavík
Sími: 568 5100
suzukisport@suzuki.is
Suzuki.is

Bílar til sölu

VOLVO XC V70 TIL SÖLU.

Volvo V70 station. Árg. 2000. Mjög góður bill. Vel viðhaldið. Smurbók frá upphafi. Skoðaður. Sjálfskiptur og með dráttarkrók. Fallegur bill með góða aksturseginnleika og þægileg leðursæti. Góð sumardekk og ný Michelin nagladekk fylgja. Upp. í síma 893 7719 og 698 7563

Bílar óskast

VILTU LOSNA VIÐ GAMLA BÍLINN ?

Kaupi bíla 25-350þús
Hringdu S. 615 1810 eða sendu sms og ég hringi til baka

Hjólhýsi

TIL SÖLU LÍTIÐ NOTAÐUR ADRIA 2014

ADRIA/ALTEA hjólhýsi 2014 TILBÚJINN Í FERÐALAGIÐ. Fullt af aukahlutum fylgja. Sk. 2020 Verð 2.600.000 Uppl. 893 9999

Hjólbarðar

TECHKING VINNUVÉLADEKK
Vorur að fá nýja sendingu af hinum frábæru vinnuvélaðekkjum frá Techking Búkoludekk-hjólaskófludekk Ofi. Ýmsar algengar stærðir. O.K.Varahlutir ehf. Fyrirsp. sendist á okspares@simnet.is

Varahlutir

Altenatorar & Startarar

ljosboginn@ljusboginn.is
s. 553-1244

Þjónusta

Pípulagnir

PÍPULAGNINGARÞJÓNUSTA

Viðgerðir, viðhald og nýlagnir.
Uppýsingar í síma 868-2055

Pípulagnþjónustan oje 780-3939. Allt almennt viðhald og breytingar. Dren, frárennsli.

Hreingerningar

Hreingerningar - Bónun - Bónleysing Flutningsþrif - Þrif eftir iðnaðarmenn thvegillinn. is - Stofnað 1969 Traustir og vanir menn.

VY-ÞRIF EHF.

Öll almenn þrif, fyrir heimili, húsfélög, fyrirtæki ofl. Gerum verðtilboð. S. 512 4010 www.vy.is

Garðyrkja

Sláttur, klippingar, úðun og ofl. Halldór garðyrkjumaður. S: 698 1215

Bókhald

RÉTTA- BÓKHALDSÞJÓNUSTA.

Getum bætt við okkur verkefnum. Alhliða bókhaldsþjónusta. Sanngjörn verð og góð þjónusta. Uppl. í s. 8548080/5168080 eða olafur@retta.is.

Bókhald, VSK, laun, skattskýrslur og stofnun fyrirtækja. Fagleg vinnubrögð á sanngjörnu verði. Bókhald og þjónusta ehf. Sími 511 2930.

Nudd

NUDD NUDD NUDD

Slökunarnudd í miðbæ Reykjavíkur. Sími 694 7881, Janna.

Bólstrun

Svampur.is

Bjóðum uppá sérsniðnar svampdýnur og bólstrun fyrir:

- Tjaldvagninn • Fellihýsið
- Húsbílinn • Bátinn
- Hjólhýsið • Sumarhúsið
- Heimilið o.m.fl!

Fljót og góð þjónusta

Svampur.is • Vagnhöfða 14 Reykjavík
Símar 567 9550 og 858 0321

Húsaviðhald

FLÍSALAGNIR - MÜRVERK - FLOTUN - SANDSPARSL - MÁLUN - TRÉVERK

Ásamt öllu almennu viðhaldi fasteigna.

Áratuga reynsla og þekking skilar fagmennsku og gæðum.

Tímavinna eða tilboð.

Strúctor byggingaþjónusta ehf.

S. 893 6994

LOFTSTOKKAHREINSUNIN

- FYRIRTÆKI
- FJÖLBÝLISHÚS
- SKIP
- VEITINGASTAÐIR

Við hreinsum allar gerðir loftræstikerfa. Hafðu samband og pantaðu fría ástandsskoðun í síma: 557 7000 eða inná www.k2.is

Múrari tekur að sér tröppuviðgerðir sem og allt almennt viðhald fasteigna s:6974650

Spádómar

SPÁSÍMINN 9086116.

Ástir,Fjármál,Heilsa. Opið alla daga.

Skoda Octavia

Nýskráður 5/2015, ekinn 67 þús.km., dísel, beinskíptur.

Verð
kr. 1.990.000

Afborgun kr. 25.931 á mánuði

Peugeot 108 Active

Nýskráður 3/2016, ekinn 76 þús.km., bensín, beinskíptur.

Verð
kr. 990.000

Allt að 100% fjármögnun í boði.

Opel Astra Sports Tourer+

Nýskráður 4/2017, ekinn 65 þús.km., dísel, sjálfskíptur.

Ásett kr. 2.590.000
Tilboð
kr. 2.190.000

Afborgun kr. 28.521 á mánuði

KIA Carens Lux 7 manna

Nýskráður 5/2018, ekinn 23 þús.km., dísel, sjálfskíptur.

Verð
kr. 4.190.000

Afborgun kr. 54.421 á mánuði

Honda Jazz Comfort

Nýskráður 12/2017, ekinn 23 þús.km., bensín, sjálfskíptur.

Verð
kr. 2.290.000

Afborgun kr. 29.816 á mánuði

BERNHARD

NOTAÐIR BÍLAR

Bílaáskjalnum • Eirhöfða 11 • Sími 551 7171 • notadir.bernhard.is

Þú ert ráðin/n!

Uppáhaldssetningin okkar hjá FAST ráðningum

www.fastradningar.is

FAST
Ráðningar